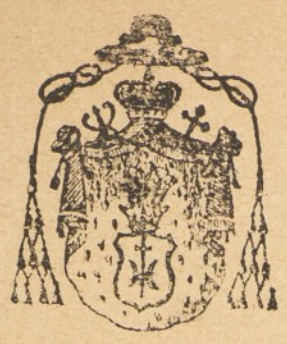

ВѢСТНИКЪ
ПЕРЕМЫСКОИ ЕПАРХІИ.

Рôкъ 1904. Выдано 18. Серпня Ч. VIII.

Ч. 38.

Ч. 4629. — Вôдпустъ по формѣ ювилея вôдъ Святого Отця нашого Пія Папы X.
въ часѣ 50-лѣтного ювилея оголошеня догмату Непорочного Зачатія П. Б.
по причинѣ розпочатя Свого управленя Церквою св. оголошеный.

КОНСТАНТИНЪ ЧЕХОВИЧЪ

Божою Милостію и св. Апостольского Престола благословенемъ
Епископъ Перемыскій, Самбôрскій и Сянôцкій,
Всечестному Духовеньству и Возлюбленымъ Вѣрнымъ Епархіи
Поздоровленє въ Бозѣ и Архієрейске благословенє!

Рôкъ теперѣшный єстъ въ исторіи Церкви св. дуже важнымъ, бо власне теперъ минає пятьдесятьлѣтъ, вôдъ часу, якъ Папа Пій IX. проголосивъ догматъ Непорочного Зачатія Пресвятои Богородицѣ. Въ тую то рôчницю наданый зôставъ свѣту, изъ скарбницѣ Церкви святои, теперѣшнымъ Святымъ Отцемъ Папою Римскимъ Піємъ X. надпорядочный вôдпустъ по формѣ ювилея.

Зъ нагоды тои выдавъ Всесвѣтлѣйшій и Высокопреосвященый Митрополичій Ординаріятъ (въ Львôвскихъ Архіепархіяльныхъ Вѣдомостяхъ дня 1. серпня 1904 Ч. XI.) для Архіепархіи слѣдуюче:

Ч. 2604. Вôдпустъ по формѣ ювилея вôдъ Святого Отця нашого Пія Папы X.
въ часѣ 50-лѣтного ювилея оголошеня догмату Непорочного Зачатія П. Б.
по причинѣ розпочатя Свого управленя Церквою св. оголошеный.

Папы римскі, яко Начальники Церкви Христовои и Отцѣ всѣхъ христіянъ, розписують для цѣлои Церкви вôдпустъ ювилейный порядочно (если не заходять

перешкоды) що 25 лѣтъ. Послѣдный такій, властиво-ювилейный вôдпустъ бувъ въ р. 1900, найблизшій слѣдуючій має бути въ р. 1925.

Но окрôмъ сихъ властиво-ювилейныхъ вôдпустôвъ розписують Папы римскі часомъ зъ важныхъ причинъ надпорядочно вôдпустъ по формѣ ювилея. А именно єсть въ звычаю, що кождый новый Папа недовго по своємъ выборѣ оголошує такій надпорядочный вôдпустъ въ формѣ ювилея, щобы бôльшу ласку Божу умолити до розпочатого Свого управленя Церквою св.

Такій отже **надпорядочный вôдпустъ по формѣ ювилея** розписує нашь теперѣшній Святый Отець Пій X. при розпочатю Свого управленя Церквою Христовою, и то въ часѣ теперѣшного 50-лѣтного ювилея оголошеня догмата Непорочного Зачатія Пресв. Богородицѣ. Дотычна енциклика Святого Отця заудѣляє ся тутъ Вч. Священьству Архіепархіяльному:

ПАПА ПІЙ X.

ПОЧТЕННЫМЪ БРАТЯМЪ ПАТРІЯРХАМЪ, ПРИМАСАМЪ, АРХІЕПИСКОПАМЪ, ЕПИСКОПАМЪ и иншимъ ОРДИНАРІЯМЪ МѢСЦЕВЫМЪ МАЮЧИМЪ МИРЪ И ЄДНОСТЬ ЗЪ АПОСТОЛЬСКИМЪ ПРЕСТОЛОМЪ.

ПОЗДОРОВЛЕНЄ И АПОСТОЛЬСКЕ БЛАГОСЛОВЕНЄ.

Всечестні Братя!

За кôлька мѣсяцѣвъ настане радôсный день, въ котрôмъ передъ пятьдесяти роками, Попередникъ Нашь, блаженнои памяти Папа Пій IX., окруженый численнымъ зôбранємъ Кардиналôвъ и Архієреѣвъ, властею неомильного учительства, выказавъ и оголосивъ яко правду обявлену вôдъ Бога, що Преблагословенна Дѣва Марія въ першôй хвили свого Зачатія була свобôдна вôдъ всякои змазы первородного грѣха. Загально вѣдомо, зъ якимъ одушевленємъ, зъ якими доказами вдоволеня и загальнои радости вѣрні цѣлого свѣта приняли то оголошенє; якъ далеко сягає память людска, не було загальнѣйшого и згôднѣйшого заявленя любви такъ для Пресвятои Богоматери якъ и для Христового Намѣстника. — И єсть оправданою, Всч. Братя, надѣя, що и теперъ при вôдновленю празнованя памятки Непорочного Зачатія Пречистои Дѣвы, хотяй минуло вже пôвъ столѣтя, вôджіє въ нашихъ серцяхъ живый вôдгомонъ тои святои радости, що повторять ся давно минулі свѣтлі обявы вѣры и любви для всеславнои Богоматери. То горяче бажанє выплыває зъ любви, яку мы все плекали въ нашихъ серцяхъ до Преблагословенной Дѣвы вразъ зъ найвисшою вдячностію за Єи добродѣйства; а порукою сповненя нашихъ надѣй и очѣкованя єсть запобѣглива и все готова старанность всѣхъ католикôвъ давати великôй Богоматери чимъ разъ бôльше доказôвъ любви и почитаня.

Радо такожь признаємо, що то Наше бажанє головно зъ вôдси походить, що идучи за тайнымъ якимсь голосомъ, мы майже предвиджуємо, як сповнять ся ти великî надѣѣ, якî Нашь Попередникъ Пій и всѣ Священноначальники, лучили зъ торжественнымъ проголошенємъ правды вѣры о Непорочнôмъ Зачатію.

Не мало нарѣкає, що тî очѣкованя єще доси не сповнилися, повтаряючи слова Іереміи: **Ждахомъ мира, й не бѣхъ благѣ: времени оукрачевѣнїѧ, а се боязнь.**[1]) Такихъ однакъ маловѣрôвъ належалобъ зганити. Они не застановляють ся надъ божими дѣлами и не розбирають ихъ пôсля правды. Бо хтожь счислить утаєнî дары ласкъ, котрî Богъ удѣливъ Церквѣ черезъ сей часъ за вставленємъ Пречистои Дѣвы? Але поминаючи вже утаєннî дары, щожь сказати о Ватыканьскôмъ Соборѣ, котрый вôдбувъ ся въ найвôдповѣднѣйшôмъ часѣ, що сказати о проголошеню доґмату о неомильнôмъ учительствѣ Вселеньскихъ Архієреѣвъ такъ потрѣбного до побореня блудôвъ, нашихъ часôвъ? Щожь на конець думати о новôмъ и нечуванôмъ жарѣ побожности, зъ якимъ вѣрнî всякого стану и зъ всѣхъ сторôнъ вôдъ давна горнутся до Намѣстника Христа, щобъ лично Ему вôддати честь? Чижь не обявилось чудне Боже провидѣнє въ обохъ попередникахъ Нашихъ, се єсть Пію и Львѣ, котрî въ такъ бурливыхъ часахъ свято управляли Церквою черезъ такъ довгî лѣта, якъ жаденъ зъ попередникôвъ. Кромѣ того, якъ лишь Пій проголосивъ доґматъ католицкои вѣры, що Марія була безъ грѣха первородного зачата, сейчасъ почались дѣяти ся дивнî чуда черезъ Пречисту Дѣву въ мѣсточку Люрдъ. Взнесено великимъ накладомъ и величавою роботою прекрасный храмъ Непорочнôй Дѣвѣ Богородицѣ, при котрôмъ за молитвами Богоматери щоденно дѣются чуда, котрî поборюють невѣрство теперѣшного часу.

Чижь прото, мы свѣдки такъ численныхъ и такъ великихъ добродѣйствъ, якî Богъ намъ даровавъ въ протягу тыхъ пятьдесяти лѣтъ за вставленємъ ласкавымъ Пречистои Дѣвы, не будемъ мати надѣѣ, що **ближае єсть спасеніе наше, нежели єже вѣровахомъ?** а то тымъ бôльше, що знаємо зъ досвѣду то свойство провидѣня Божого, що по крайныхъ злахъ Богъ посылає потѣху, помôчь.

Скоро йдетъ, й не оумедлитъ, й помилуетъ Гдь Іаковва, и изберетъ паки Ізраиля.[2]) Мы маємо надѣю, що въ короткôмъ часѣ воскликнемо: **Сокрушй Бгъ ярема грѣшниковъ. Спочй й оумолча вся земля, возрадовася й возвеселися**[3])

Головна однакъ причина, для якои Мы, Дорогî Братя, надѣємо ся, що пятьдесятлѣтна рôчниця проголошеня Непорочного Зачатія Пресвятои Богородицѣ, повинна взбудити ревнôсть духа въ народѣ христіяньскôмъ, лежить особенно въ Нашôмъ бажаню выраженôмъ въ попереднôмъ посланію **возставити всѧ во Христѣ.** Комужбо не вѣдомо, що нема певнѣйшои и легшои дороги до полученя всѣхъ зъ Хри-

---

[1]) Іер. VIII, 15.
[2]) Ісаі. XIV. 1.
[3]) Ісаі. XIV. 5. 7.

стомъ до осягненя черезъ Него, ласки сынôвства Божого и святости, якъ черезъ Марію. По правдѣ сказанымъ було до Маріи: **Блажѐнна вѣровавшаѧ, ꙗ҆ко бꙋ́детъ совершѐніе глаго҆ланнымъ є҆й ѿ Гдⷭ҇а,**[1]) т. є.: Она зачала и породила Божого Сына, Она приняла въ утробѣ Того, котрый зъ природы єстъ Правдою, щобы **но́вымъ чи́номъ, но́вымъ рожде́ніемъ рожденъ... невѝдимъ во своихъ, ви́димъ былъ въ на́шихъ.**[2]) Сынъ Божій ставши ся чоловѣкомъ и **єстъ нача́лникомъ и соверши́телемъ вѣры на́шеѧ.** Для того конечно треба уважати найсвятѣйшу Его Матеръ за Участницю и Хоронительку Божихъ Тайнъ, на котрôй мовбы на основѣ по Христѣ найблагороднѣйшôй, построює ся храмъ вѣры всѣхъ вѣкôвъ.

Бо чижъ Богъ не мôгъ бы дати намъ Вôдкупителя и Начальника вѣры иншимъ способомъ? не черезъ Пречисту Дѣву? Коли однакъ подобалось Божому предвѣчному провидѣню, щобъ мы Бого-Чоловѣка мали черезъ Марію, котра осѣнена святымъ Духомъ, носила Его въ своимъ лонѣ, намъ лишаєся ничь иншого, якъ приняти Христа зъ рукъ Маріи. Зъ вôдси походитъ, що кôлько разôвъ въ святôмъ письмѣ **ѿ бꙋ́дꙋщей въ насъ благода́ти проро́чествꙋетсѧ,** тôлько разôвъ наводить ся Спаситель зô Своєю Найсвятѣйшою Матерью: Буде выпущеный агнець Володѣтель землѣ, але вôдъ каменя пустынѣ, выйде цвѣтъ, але зъ **ко́рене Ї҆ессе́ва.** Марію певно выглядавъ Адамъ сокрушаючу голову змѣя, и встримувавъ слезы. О нѣй думавъ Ное замкненый въ спасаючôмъ корабли; Авраамъ повздержаный вôдъ заколеня сына; Яковъ видячи лѣствицю, а на нѣй ангелôвъ всходячихъ и нисходячихъ; Мойсей подивляючи корчь, котрый горѣвъ а не спалювавъ ся, Давидъ танцюючи и спѣваючи при спроваджуваню кивота божого, Илія добачивъ ю въ хмарочцѣ, що пôдносилась зъ моря. Однымъ словомъ знаходимо конець закона, сповненє прообразôвъ и пророцтъ по Христѣ найбôльше въ Маріи.

Нѣхто не буде сумнѣвати ся що черезъ Пречисту Дѣву и головно черезъ Ню маємо спосôбности пôзнавати Христа, хто лишь подумає, що Она одинока була зъ всѣхъ людей, зъ котрою Іисусъ проживъ якъ сынъ зъ матерью трийцять лѣтъ въ родиннôмъ найстислѣйшôмъ пожитю.

Комужъ бо бôльше всесторонно, якъ не Матери були вѣдомѝ чудеснѝ таиньства рождества и дитинячого вѣку Іисуса Христа, а передовсѣмъ таиньство принятя людскои природы, котре єсть пôдставою и початкомъ вѣры? Она не лишь то, що вôдбувалось въ Вефлеємѣ або въ Іерусалимскôмъ храмѣ **соблюда́ла слага́юще въ се́рдци своемъ,** але була и участницею постановъ и тайныхъ намѣрôвъ Христа. Можна о Нѣй сказати що жила житьемъ Сына. Нѣхто прото не знавъ Христа такъ якъ Она, нѣхто не єсть вôдповѣднѣйшимъ провôдникомъ и учителемъ до набутя пôзнаня Христа.

---

[1]) Лук. I. 45.

[2]) С. Лев. В. Бесѣда 2. на Рожд. Хр. гл. 2.

Для того нѣхто, якъ высше вже мы зазначили, не може успѣшнѣйше людей зъ Христомъ получити якъ Пречиста Дѣва, бо єсли пôсля слôвъ Христа: **се єсть животъ вѣчный: да знаютъ тебѣ єдинаго Бга, и єгоже послалъ єси Іисъ Христа**[1]) а черезъ Марію осягаємо то житє, котрого жереломъ и початкомъ єстъ Христосъ.

А якъ крѣпить ся наша надѣя якъ — застановимося хоть коротко надъ тымъ, що Найсвятѣйша Мати зъ такъ многихъ и такъ важныхъ причинъ горячо старає ся удѣлити намъ тыхъ пресвѣтлыхъ дарôвъ.

Чижь Марія не єсть и Матерію Христа? Єстъ проте такожь и нашою Матерію? — Бо се правда основна, що Іисусъ, воплощене Слово, єстъ такожь Спасителемъ рода людского. Яко Богочеловѣкъ принявъ Вôнъ людске тѣло, якъ и прочи̂ люди, а яко обновитель нашого рода принявъ духове будьтобы тѣло, мѣстичне а тымъ тѣломъ товариство тихъ, котри̂ вѣрятъ въ Христа. **Мнози єдино тѣло єсьмы̂ и̂ Хрстѣ.**[2]) Пречиста Дѣва не для того лишь почала Божого Сына, щобы Вôнъ, принявши вôдъ Неи природу людску, ставъ ся чоловѣкомъ, але такожь для того, щобы черезъ принятє природы вôдъ Неи ставъ ся Спасителемъ людей. Проте сказавъ Ангелъ пастирямъ: **Родися вамъ днесь Спаситель, иже єсть Хрстосъ Гдь**[3]).

Въ однои отже утробѣ Пречистои Матери принявъ Христосъ на себе тѣло и сполучивъ зъ собою заразомъ тѣло духове, котре мали становити именно: **иже хотѧхꙋ вѣровати въ него.** Такъ отже можна сказати, що Марія, маючи въ утробѣ Спасителя, носила въ нѣй такожь всѣхъ тыхъ, котрыхъ житє залежало вôдъ житя Спасителя. Всѣ мы про те, що єсьмо сполученѝ зъ Христомъ, и що по словамъ Апостола: **оуди єсьмы тѣла єгѡ ѿ плоти єго, и ѿ костѣй єгѡ**[4]), зродилисьмо ся неначе зъ утробы Маріи яко тѣло, сполучене зъ головою. Для того то называємъ ся въ значеню духовнôмъ и мѣстичнôмъ сынами Маріи — Она же єстъ матерію всѣхъ насъ. **Мати оубо дꙋхомъ обаче весьма мати членовъ Хрстовыхъ єже єсмы мы**[5]). Если проте Преблагословенна Дѣва есть Матерію Божою а заразомъ матерію людей, то хтожь може сумнѣвати ся, що Она всѣми силами старає ся, щобы Христосъ **Глава тѣла Церкве**[6]) вылявъ на насъ яко своихъ членôвъ свои̂ дары а передовсѣмъ щобы намъ удѣливъ даръ пôзнаня Его и **да живи бꙋдемъ имъ?**[7])

Такожь не лишь се належитъ почислити въ хвалу Пресвятôй Богородици, що она **хотѧщемꙋ родитися єдинороднѡмꙋ Синови Божомꙋ тѣлесе своегѡ вѣщь**[8]) подала,

---

[1]) Іѡ. XVII. 3.
[2]) Рим. XII. 5.
[3]) Лук. II. 11.
[4]) Ефесс. V. 30.
[5]) С. Август. книг. о с. Дѣвствѣ гл. VI.
[6]) Колосс. I. 18.
[7]) І. Іѡ. IV. 9.
[8]) С. Беда. Чест. К. IV. на Луку XI.

зъ котроибы приготовилась жертва для спасенія людей, но такожь Она приняла на себе обовязокъ ту жертву хоронити и кормити, щобы ю приставити въ означенôмъ часѣ до жертвенника. Такъ отже бувъ межи Матерію и Сыномъ нерозôрваный союзъ житя и трудôвъ такъ, що зарôвно до обохъ вôдносятся слова пророка: **исчезѐ въ болѣзни живôтъ мой, и лѣта моѧ въ воздыханіихъ.**[1])

А коли наставъ послѣдный часъ житя Сына, **стоѧше при крестѣ Іисовѣ Матѝ ѐго** не лишь болемъ перенята на сей страшный видъ, але такожь неначе радѣючи, що еи Єдинородный приносится въ жертву за спасеніе людского роду, Она такъ разомъ зô Сыномъ терпѣла, що еслибы се було можливе, була бы сама далеко охотнѣйше перенесла всѣ страсти якѝ Єи Сынъ перетерпѣвъ[2]). — Черезъ таку участь Маріи зô Сыномъ въ терпѣняхъ и намѣреняхъ заслужила собѣ на се, що стала ся зъ повнымъ правомъ вôдновителькою погибшого свѣта[3]) а проте подателькою всѣхъ дôбръ, котрѝ набувъ для насъ Іисусъ своею смертію и кровію.

Вправдѣ не перечимъ, що подаване тыхъ дôбръ належитъ властиво и правно до Христа, позаякъ не тôлько Вôнъ самъ придбавъ намъ ихъ своею смертію але такожь Вôнъ оденъ лишь естъ силою своеи власти посередникомъ межи Богомъ а людьми. Однакожь для тои, якъ мы сказали, участи Матери въ боляхъ и терпѣняхъ Сына даровано Причистôй Дѣвѣ сей привелей, що есть „для цѣлого свѣта наймогутнѣйшою посередницею и помирителькою передъ Єдинороднымъ своимъ Сыномъ“[4]) Христосъ естъ отже жереломъ и **ѡ исполненіѧ ѐгѡ мы вси пріѧхомъ**[5]) **изъ нигѡ же все тѣло составлѧемо и счинѣвдемо прилѝчнѣ, всѧцѣмъ ôсязаніемъ подаѧніѧ, по дѣйствѣ въ мѣрѣ, ѐдинѧ коеждо части, возращеніе тѣла творитъ въ созданіе себѐ самаго любôвію.**[6]) Марія же естъ якъ св. Бернардъ добре каже: „водопроводомъ[7])“ або шією, котрою лучитъ ся тѣло зъ головою и черезъ котру голова тѣлу житє удѣляе. „Она бо естъ шією нашои головы, черезъ котру всѣ добра духовѝ передаютъ ся мѣстичному тѣлу[8])“

Зъ того слѣдуе, шо мы зовсѣмъ не приписуемо Пресвятôй Богородицѣ силы, творчои надприродной ласки, та сила лишь у одного Бога. Марія однакъ, позаякъ перевызшае святостею и сполученемъ зъ Христомъ всѣ сотворѣня и зôстала приняга черезъ Христа до спôвдѣланя въ спасенію людей, заслужила на се, щобы намъ удѣляло ся то за Єи посередництвомъ, що придбавъ для насъ Христосъ яко

---

[1]) Псал. XXX. 11.

[2]) Бонавент. I. Sentent. d. 48 ad Litt. dub 4.

[3]) Eadmeri. Mon. de Excell. Virg. Mariae. 9.

[4]) Пій Bulla „Ineffabilis“.

[5]) Іѡ. I. 16.

[6]) Ефесс. IV. 16.

[7]) Sermo de Temp. in Nat. C. Y. de Aquaeductu n. 4.

[8]) Бернардинъ Сіенск. Quadrag de Ev. act. Serm. X.

своє питоме добро; Она отже єсть головно спôвдѣлаючою при удѣлюваню ласкъ. **Сѣдѣ Хрістосъ, ôдесною Престóла величествія на высóкыхъ** а Марія предстоить одесную Єго яко найпевнѣйша охорона всѣхъ знаходячихъ ся въ небезпецѣ и найвѣрнѣйша помôчниця, такъ, що не потребуємъ ничого боятись, ани розпачати коли удаємося пôдъ Єи провôдъ, пôдъ Єи заступництво, пôдъ Єи опѣку, пôдъ Єи покровъ.[1])

Вернѣмъ теперь до нашого предмету. Хто-жь заперечить, що Марія, котра вôдъ Назарету ажь до Голготы безъ перервы була Христу товаришкою, знала тайны Єго серця такъ, якъ нѣхто другій и заряджує богатствами Єго заслугъ якъ бы пôсля права Матери, що та Марія дає успѣшнѣйшу помôчь до узисканя пôзнаня и любови Христа? Найбôльше переконуючимъ доказомъ тои правды єсть сумне положенє тыхъ, що, чи то черезъ пôдмовы діявола, чи черезъ свои ложнѝ погляды, твердять, що могуть обôйти ся безъ помочи Пречистои Дѣвы. Нужденнѝ и нещасливѝ не дбають о честь Маріи пôдъ покривкою вôддаваня чести Христу и не знають, що "дитины" не знайдеся, якъ лише зъ „Марією матерію Єго."

Коли рѣчь такъ має ся, то бажанємъ Нашимъ єстъ, Всечестнѝ Братя, щобы тѝ торжества, котрѝ всюды приготовляють ся въ честь Непорочного Зачатія Пресвятои Дѣвы Маріи, до того головно стремѣли. Жадна бо почесть не єстъ певно бôльше пожаданою и милѣйшою для Маріи вôдъ тои, щобысьмо добре пôзнали и любили Іисуса. Чи то будуть обходити вѣрнѝ тѝ торжества по церквахъ, чи устроятъ святочнѝ и радôснѝ обходы по мѣстахъ, все то малу принесе користь до розбудженя побожности. Єсли однакъ до тыхъ обходôвъ не прилучитъ ся внутрѣшне росположенє душѣ, то будутъ они лишь поверховными формами побожности. И Пречиста Дѣва то справедливо зробитъ намъ закидъ словами: **Людіе сіи оуста своими чтутъ мѧ, сердце же ихъ далече отстоитъ отъ мене**[2]).

Бо правдиво побожне почитанє Маріи єстъ лишь то, котре плине зô серця; а дѣла поверховнѝ тѣла не мають въ тôй справѣ жаднои вартости и користи, єсли не суть сполученѝ зъ внутрѣшнымъ успособленємъ душѣ. А то успособленє душѣ муситъ до того одного стремѣти, щобысьмо пôдчинились приказамъ божого Сына Маріи. Єсли бо правдивою єстъ лишь любовъ, котра до єдности волѣ веде, то треба щобы воля Пречистои Маріи и наша були згôднѝ. т. є. служити Христу, Богу. Пречиста Дѣва говоритъ и до насъ то, що сказала до слугъ на весѣлю въ Канѣ: **Єже аще речетъ вамъ, творите**[3]). Христа же слово эстъ: **Аще ли хощеши внити въ животъ соблюди заповѣди**[4]). Кождый проте повиненъ бути пересвѣдченый, що побожнôсть и любовъ до Пречистои Дѣви Маріи, котра не повздержує вôдъ грѣха,

---

[1]) Пій IX. in Pulla „Ineffabilis".
[2]) **Мат.** XV. 8.
[2]) **Іw.** II. 5.
[3]) **Мат.** XIX. 17.

або не пôддає волѣ поправити злй обычаи, єстъ лишь уданою и ложною, бо не приноситъ властивого и природного плоду.

Єсли потреба доказу, знайдемо го въ самôмъ доґматѣ о Непорочнôмъ Зачатію Богородицѣ. Поминувши католицке передане, котре рôвно якъ и св. Письмо єстъ жереломъ правды, запытаємо лишь звôдки переконане о Непорочнôмъ зачатію Маріи такъ все вôдповѣдало чувствамъ христіяньскихъ народôвъ, що оно видается, вщеплене або вроджене вѣрнымъ? „Дрожимо“, — красно вôдповѣдає Дионизій Картузійскій, — и лякаємося сказати, щобы та Невѣста що мала стерти голову змія, якійсь часъ черезъ него була стертою и щобы та, що мала бути Матерею Божою, колись була донькою діявола“ [1]). Не могло помѣстити ся въ понятію христіяньского народу се, щобы тѣло Христа святе, нескверне и невинне було взяте въ утробѣ Дѣвы зъ такого тѣла, котре бодай на хвильку було сплямлене. А для чогожь то? Лишь для того, бо Богъ и грѣхъ роздѣленй суть безконечною противностію. Зъ тои то причины мали католицкй народы всюда то пересвѣдчене, що Сынъ Божій, закимъ принявши природу людску **измй насъ ѿ грѣхъ нашихъ въ кровй своей**, мусѣвъ заразъ въ першôй хвили зачатія черезъ особлившу ласку и привилей заховати Дѣву Марію чистою вôдъ всякой змазы грѣха первородного. Коли проте Богъ до того степени бридитъ ся грѣхомъ, що хотѣвъ, щобы будуча Матеръ Сына свого була свобôдна не лишь вôдъ всякои змазы, котру стягаєсь черезъ злу волю, але щобы понадто черезъ особлившу ласку зô взгляду на заслуги Іисуса Христа була такожь свобôдна вôдъ тои змазы, якою всѣ сыны Адама мовбы черезъ нещасну спадщину сутъ напятнованй. Хтожь бы сумнѣвавъ ся, що кождому, котрый хоче заслужити у Маріи, той обовязокъ накладає ся яко першій, поправити ся зъ блудныхъ и зôпсованыхъ налогôвъ и побороти пристрасти якй пхають до заказаныхъ дѣлъ.

Еслибъ однакъ хто хотѣвъ, а вжежь нѣхто не повиненъ не хотѣти — щобъ єго набожнôсть до Пречистои Дѣвы була правдива и пôдъ кождымъ взглядомъ совершенна, то повиненъ дѣйстно дальше поступати и всѣми силами стремѣти до наслѣдованя Еи примѣру. Така єсть воля Божа, тй, що хотять осягнути щастє вѣчне, мають черезъ наслѣдоване выразити на собѣ образъ терпеливости и святости Христовои. **Йѫже бо предвѣдѣ й представи сообразныхъ быти ѻбразу Сына своего ѩко быти ємꙋ первороднꙋ въ многихъ братіахъ** [2]).

Коли однакъ такъ велика єсть наша немôчь, що лякаємось взнеслости такъ великого примѣру, то предложило намъ провидѣне Боже другій примѣръ до наслѣдованя, котрый якъ зъ однои стороны найблизшій єсть до Христа, о скôлько то дозволено єсть природѣ людскôй, такъ знова найбôльше приноровленый єсть до нашои слабосильности. А такимъ примѣромъ єсть, не иншій

---

[1]) Sent d. 3. д. I.

[2]) Grand. Miss. in ferto Imm. Concept.

лишь Пречиста Дѣва Богородиця. Бо „такою була Марія“ — каже св. Амврозій, „що житє Еи Однои єсть наукою для всѣхъ. Зъ того заключає вôнъ справедливо: Нехай за примѣръ служить вамъ житє Маріи, зъ котрого мовбы зъ зеркала чистота и всяка краса чеснотъ мовбы вôдбываєсь[1]). Хотяй выпадяє, щобы дѣти Найсвятѣйшои Матери не залишали жаднои Єи чесноти, котрî суть а именно вѣру, надѣю и любовъ до Бога и до людей. Хотяй Пречистôй Дѣвѣ въ жаднôй хвилѣ житя ничого не бракувало до повноти блеску, Єи чеснотъ, то однакъ Она головно тыми чеснотами вôдзначалась въ часѣ, коли була присутна при смерти Сына. Роспинаєсь на крестѣ Іисусъ а противъ Нему въ проклонахъ пôдносится закидъ: **Ꙗко себѣ Сына Божіа сотворй**[2]). А Она зъ найсильнѣйшимъ передсвѣдченємъ вызнає и почитає въ Нѣмъ божество. Мертвого складає до гробу, а Она не сумнѣваєся, що воскресне! Та любовъ, якою горѣла къ Богу, зробила Ю участницею и товаришкою Христовыхъ терпѣній, зъ Нимъ разомъ неначе забувши на свôй бôль просить о прощенє для убѣйцѣвъ, хотяй они закаменѣлî кричать: **Кровь єго на насъ и на чадѣхъ нашихъ**[3]).

Щобы однакъ не выдавалося що Мы залишили застановляти ся надъ Непорочнымъ Зачатіємъ Пресвятои Дѣвы, котре спонукало Насъ до сего посланія, пригляньмося якъ великî и властивî средства побудженя подає оно до задержаня и належитого плеканя тыхъ самыхъ чеснотъ! И дѣйстно, якîжь суть засады, котрî ставляють вороги вѣры, щобъ розсѣвати на всѣ стороны такъ великî блуды, для котрыхъ вѣра въ многихъ колибаєся? Они перечать, що человѣкъ попавъ въ грѣхъ, що за се бувъ колись скиненый зô свого достоиньства, зачислають проте до рѣчей выдуманыхъ грѣхъ первородный и єго наслѣдки а именно, що ставъ зôпсованый початокъ року людского и звыхнене цѣле потомство єго, перечать, впроваджене мѣжь людей зло и потребу Спасителя. — При такôй засадѣ легко зрозумѣти, що вже нема мѣсця анѣ для Христа анѣ для Церкви анѣ для ласки, анѣ для цѣлого порядку надприродного — однымъ словомъ цѣла будова вѣры єсть совершенно пôдкопана. Противно, єсли народы вѣрують и вызнають, що Пречиста Дѣва Марія въ першôй хвили свого зачатія була свобôдна вôдъ всякои змазы, тогды конечно треба признати первородный грѣхъ, вôдкупленє людей черезъ Христа, Евангеліє, церковъ и наконець законъ терпѣня: черезъ все те выриваєся зъ коренемъ и вôдкидаєся цѣлый раціонализмъ и матеріализмъ и зôстає слава мудрости христіяньскои що она стереже и боронить правду. — Надто що єсть и сей головный блудъ ворогôвъ вѣры именно въ нашихъ часахъ, що они для легшого вырваня вѣры зъ сердець людскихъ самî вôдкидають почитанє и послухъ для поваги Церкви

---

[1]) С. Амврозій De Virginibus 1. 2. c. 2.

[2]) Їw. XIX. 7.

[3]) Мат. XXVII. 25.

якъ такожь для кождои власти межи людьми — и другихъ еще до того наклику-ють. Зъ вôдси початокъ анархізму, того найгôршого ворога и надприродного порядку. Алежь и ту пошесть найпогубнѣйшу для свѣтского рôвно якъ и для христіяньского порядку нищить догматъ о Непорочнôмъ Зачатію Богородицѣ; вôнъ бо спонукує насъ признати Церквѣ власть, котрôй треба пôдчинити не лишь волю але и розумъ — бо лишь черезъ таке пôдчинене волѣ и розуму кличе нарôдъ христіяньскій до Богородицѣ: **Всѧ добра ѥси, и порока нѣсть въ тебѣ**[1]). Такъ знова справджуєся похваль-на пѣснь, яку церковъ спѣває Пречистôй Дѣвѣ, що она сама знищила всѣ єреси на цѣлôмъ свѣтѣ.

Еслижь вѣра, якъ каже св. Апостолъ, нѣчимъ не єсть иншимъ якъ лишь **оуповѧемыхъ извѣщеніе**[2]), то легко кождый признасть що черезъ Непорочне Зачатіе якъ вѣра скрѣпляєся такъ и оживляє ся надѣя. Тымъ бôльше, що Пречиста Дѣва сама була свобôдна вôдъ змазы первородного грѣха длятого, позаякъ мала стати ся матерію Христа; а матерію Христа була на тоє щобы намъ вôдзыскати надѣю на добра вѣчнû.

Не згадуючи вже теперь о любвѣ ко Богу хтожбы застановившись надъ Непорочнымъ Зачатіємъ Пречистои Дѣвы, не бувъ загрѣтый до святого захованя тои заповѣди, котру Іисусъ особлившимъ способомъ назвавъ своєю „власною“ заповѣдею т. е., щобы мы любилися взаимно такъ якъ Вôнъ насъ полюбивъ. **Знаменіе веліе**, такъ оповѣдає Апостолъ продане єму вôдъ Бога выдѣніє: **Знаменіе веліе явися на небеси жена оублечена въ солнце, и луна подъ ногами ея и на главѣ ея вѣнецъ ѿ звѣздъ дванадесѧте**[3]). Кождый знає, що та жена означає, Пречисту Дѣву Марію котра яко Непорочна Дѣва породила Христа нашу голову. — Дальше продовжає Апостолъ: **И во чревѣ имоуще вопіетъ болѧще, и страждоуще родити.**[4]) Выдѣвъ отже св. Іоаннъ Пресвяту Богоматеръ вже уживаючу щастя вѣчного а однакъ терпячу въ якôмсь тайнôмъ родженю. Щожь то було за роджене? Есть то роджене насъ, що задержанû доси въ заточеню еще родитися мусимо для совершеннои любови Бога и до вѣчного щастя, а болѣзнь родячои означає ревнôсть и любовъ, зъ якою Дѣва зъ небесного престола чуває и безустанно стараєсь усильною молитвою щобъ число выбраныхъ стало повнымъ.

Найусильнѣйшимъ Нашимъ бажанємъ єстъ, щобы всѣ христіяне, кôлько ихъ єстъ на свѣтѣ, старалися придбати тую любовъ головно зъ нагоды торжест-венного обходу Непорочного Зачатія Богородицѣ. Якжежь люто и завзято нападаютъ теперъ на Христа и Єто найсвятѣйшу религію? Якъ многимъ грозитъ певне небезпеченьство вôдпасти вôдъ вѣры уведеннымъ черезъ взмагаючися блуды?

---

[1]) Grad: Miss. in. fosto Inm. Concept.
[2]) **Євр.** XI. I.
[3]) Апокал. XII. I.
[4]) ibidem XII. 2.

Тамже мнѧ́й сѧ стоѧ́ти, да блюде́тъ сѧ, да не паде́тъ.[1]) А до того най удаютъ ся всѣ разомъ въ молитвахъ и горячихъ просьбахъ до Бога, щобъ тѝ, що вôдступили вôдъ правды, навернулися за вставленємъся Богоматери. Знаемъ бо зъ досвѣдченя що така молитва що заносится въ любови и опираєся на вставленюся Пречистои Дѣвы, нѣколи не була безъ успѣху. Не устане поборюванє Церкви, **подоба́етъ бо и҆ є҆ресемъ бы́ти, да, и҆скусні и҆ гл҃ени бываютъ во ва́съ**[2]). Однакъ и Дѣва не перестане намъ помагати въ нашихъ и найтяжшихъ бѣдахъ. Она буде продовжати борбу, яку розпочала вôдъ самого свого зачатія такъ, що щоденно повторяти можемъ: **дне́сь сокрꙋ́шисѧ ѿ неѧ̀ глава̀ змі́ѧ ве́тхаго**[3]).

Щобы дары ласкъ небесныхъ бôльше якъ звычайно помагали намъ до наслѣдованя Пречистои Дѣвы, яке маємъ злучити зъ почестями, котрѝ Еи будемъ въ бôльшôй мѣрѣ въ протягу цѣлого року вôддавати, и щобысьмо такъ могли Наше постановлене **возставити всѧ̀ во Хр҃тѣ̀** тымъ легше осягнути, постановилисьмо по примѣру Попередникôвъ Нашихъ вступаючихъ на Первосвятительскій Престолъ удѣлити цѣлому католицкому свѣту надпорядочный вôдпустъ въ формѣ ювилея.

Проте, надѣючись на милосердіє всемогучого Бога и на повагу св. Апостолôвъ Петра и Павла и силою власти вязати и рѣшати данои Намъ хоть Негôднымъ вôдъ Бога, удѣляемъ всѣмъ и кождому обоихъ полôвъ вѣрнымъ Христовымъ цѣлковитый вôдпустъ. Той вôдпустъ могутъ мешканьцѣ сего благодатного мѣста або тѝ, що до него прибудутъ, осягнути, єсли въ часѣ вôдъ першои недѣлѣ великого посту т. є. вôдъ 21. н. ст. лютого до 2. н. ст. червня включно т. є. до празника Найсвятѣйшои Евхаристіи три разы вôдвѣдаютъ одну зъ чотирохъ патріярхальныхъ базиликъ и въ нихъ черезъ якійсь часъ занесутъ до Бога побожни молитвы пôсля Нашого намѣру о вывисшенє католицкои церкви и его Апостольского Престола о выкоринене єресей, о навернене всѣхъ блудячихъ, о згоду христіяньскихъ князѣвъ, о супокій и соединеніє всѣхъ вѣрныхъ народôвъ, єсли дальше въ висше означенôмъ часѣ оденъ день але такій, въ котрôмъ не єстъ наказаный пôстъ, будутъ постити встримуючи ся вôдъ мясныхъ стравъ и єсли по вôдправленôй сповѣди прійдутъ Найсвятѣйшу Евхаристію. Проживаючи же гденебудь поза Римомъ могутъ доступити того самого вôдпусту, єсли они три разы вôдвѣдаютъ Церковъ катедральну наколи така находить ся въ мѣсци ихъ замешканя, або Церковъ головну въ высше наведенôмъ часѣ або зъ перервою въ означеныхъ трехъ мѣсяцяхъ въ той способъ якъ Епископы для вѣрныхъ за вôдповѣдне узнаютъ и припоручаютъ, однакъ на всякій случай въ часѣ передъ 7. н. ст. Груднемъ сего року и єсли сповнятъ прочѝ призначенѝ добрѝ дѣла. Всѣмъ тымъ надаємъ и удѣляємъ повный вôд-

---

[1]) I. **кор.** X. 12.
[2]) I. **Кор.** XI. 19.
[3]) Offic. Imm. Concept. in. II. Vesp. ad Magnificat.

пустъ всѣхъ грѣхôвъ и позваляемъ такожь, щобы той вôдпустъ котрого лишь разъ доступити можна, мôгъ бути способомъ молитвы за померших жертвованый.

Удѣляемъ такожь позволене на пôдставѣ котрого такожь тй, що вôдбуваютъ дорогу на морю або на суши, если по поворотѣ своимъ вôдправлятъ наведенй высше дѣла, можутъ доступити сего вôдпусту.

Сповôдникамъ, котрй сутъ апробованй черезъ свои Ординаріи, удѣляемъ высше наведенй и черезъ Насъ призначенй добрй дѣла на иншй побожнй замѣнювати и такъ для монахôвъ обохъ полôвъ якъ и для другихъ якихъ нибудь, котрй бы приписаныхъ добрыхъ дѣлъ не могли сповнити а взглядомъ дѣтей удѣляемъ власть диспензовати ихъ вôдъ причастія если до него еще не зôстали допущенй.

Надто удѣляемо всѣмъ и поодинокимъ вѣрнымъ Христовымъ такъ мірянамъ якъ и духовнымъ, чи то свѣтскимъ священникамъ, чи монахамъ всякого чина и згромадженя, хотяй бы оно впрочôмъ мало бути особно вымѣнене, позволене и власть, щобы собѣ для сеи цѣли могли выбрати котрого небуть священника такъ зъ монахôвъ якъ и зъ свѣтскихъ священникôвъ лише, щобы мали апробаты, (зъ того позволеня можуть користати такожь монахинѣ, новички и иншй женьщины жіючй внутръ монастыря, если тôлько сповѣдникъ мае позволене слухати сповѣдей монахинь.) Тому такъ выбраному сповѣдникови удѣляемо власть сповѣдаючихъ ся въ означенôмъ часѣ и въ намѣреню позисканя ювилея и сповненя приписаныхъ дѣлъ розрѣшати но лишь на сей разъ и въ судѣ совѣсти вôдъ выклятя (екскомунікаціи,) завѣшеня (суспензіи) и другихъ церковныхъ засудôвъ и цензуръ постановленыхъ и наложеныхъ такъ черезъ законъ якъ и человѣка зъ якои небудь причини такожь вôдъ случаѣвъ задержаныхъ Ординаріямъ мѣсцевымъ и Намъ або Апостольскому Престолу хотяй бы въ особенный способъ (Speciali modo) задержаныхъ и то вôдъ всѣхъ грѣхôвъ и тоже тымсамымъ Ординаріямъ Намъ и Апостольскому Престолу задержаныхъ по попереднôмъ наложеню спасительнои покуты и иныхъ правомъ приписаныхъ дѣлъ а въ случаяхъ ериси доперва по выреченю ся и вôдкликаню блудôвъ, якъ то право наказуе. — Такожь удѣляемъ власть перемѣняти якй нибудь обѣты навѣть заприсягненй и Престолу Апостольскому застереженй (зъ выняткомъ обѣтôвъ чистоти, вступленя до монастыря и зобовязань, котрй вôдъ третои особы принятй зôстали) на иньшй спасительнй дѣла; наконець даемъ власть каючихъ ся, котрй приняли священе або належать до чина монашого, розрѣшати вôдъ всякои тайнои неключимости (irregularitas) стягненои черезъ легковажене цензуръ и котра бы имъ перешкоджувала въ выконуваню тыхже чинôвъ або въ осягненю висшихъ посвящень. — Не намѣряемъ однакъ симъ письмомъ розрѣшати вôдъ такои чи то вѣдомои чи то тайнои неключимости котра зôстала затягнена въ наслѣдокъ переступства або черезъ недостатокъ або въ наслѣдокъ якои змазы або якои правомъ наложенои неспособности и немочи. Тымъ менше хочемъ нарушити Конституцію и доданй до неи поясненя, выдану черезъ б. п. Венедикта XIV. зачинаючуся вôдъ

слôвъ: „Sacramentum poenitentiae“. Наконець не есть Нашимъ намѣренемъ, щобы то Наше посланіе принесло помилованє тымъ, котрî черезъ насъ або Апостольскій Престолъ або якого достойника церковного або судію церковного поименно выклятî зôстали або обложенî удержанемъ або запрещенемъ або котрî публичнымъ засудомъ за пôдпавшихъ цензуръ узнанî зôстали, наколибы они въ протягу высше наведеного часу не дали задосить учиненя або зъ тыми, котрыхъ то дотычить, не полагодилися и поєдналися.

Притôмъ высказуємъ Наше намѣренє и даємъ позволенє, щобы такожь въ часѣ сего ювилея кождому прислугувавъ привилей позыскувати всякî вôдпусты не вынявши повныхъ наданыхъ черезъ Насъ або Нашихъ Попередникôвъ.

Мы кôнчемо Всечестнî Братя, то посланіе зъ заявленемъ, що маємъ велику надѣю, котрою єсьмо цѣлкомъ перенятî, що въ наслѣдокъ сего надпорядочного ювилея, котрый оголосилисьмо пôдъ покровомъ Пренепорочнои Дѣвы, велике число поверне до Христа зъ помежи тыхъ, котрî на своє нещастє вôдъ Него вôдлучили ся и що въ Христіяньскôмъ народѣ вôджіє любовъ до чесноты и запалъ побожности. Передъ пятьдесятьма роками, коли Нашь Попередникъ Пій IX оголосивъ Непорочне Зачатіе Пресвятои Богоматери, яко догматъ вѣри католицкои, то якъ казалисьмо, не до увѣреня, якъ много ласкъ Божихъ сплынуло на той свѣтъ и при взможеню ся надѣи въ Непорочну Богоматеръ узыскала давна побожнôсть народôвъ вѣюди потѣшаюче вскрѣпленє. А щожь перешкаджає, щобысьмо на будуче ще бôльше надѣялись? Въ страшныхъ вправдѣ жіємо часахъ такъ, що справедливо можемъ словами пророка жаловати ся: **Занѣ нѣсть и҆стини, ни мѝлости ни вѣдѣніѧ Бжїѧ на землѝ: клѧтва, и҆ лжа, и҆ оу҆бїйство, и҆ татьба и҆ любодѣѧніе разлїѧсѧ по землѝ** [1]) Але въ тôмъ мовбы потопѣ зла оказуєся милостивѣйша Дѣва мовбы дуга передъ нами якъ посередниця до заключеня мира межи Богомъ а людьми: **Дꙋгꙋ мою полагаю въ ѻ҆блацѣ, и҆ бꙋдетъ въ знамѐніе завѣта междꙋ мнѡ́ю и҆ землѐю** [2]). Хотяй лютить ся буря и небо покрило ся чорными хмарами, то не тратьмо нѣколи надѣи. На видъ Маріи умилостивить ся Богъ и Вôнъ простить намъ: **И҆збꙋдетъ дꙋга́, моѧ въ ѻ҆блацѣ: и҆ оу҆зрю ю҆̀ ѥ҆́же помѧнꙋ́ти завѣтъ вѣчный** [3]) **И не бꙋ́детъ ктомꙋ вода́ въ потопъ ꙗ҆́ко потребѝти всѧ́кꙋ плѡ́тъ** [4]). Если въ самôй рѣчи будемъ покладати на Марію надѣю, якъ належиться, особенно теперъ, коли єи Непорочне Зачатіе будемъ торжествовати зъ радôстнымъ старанемъ, то и теперъ такожь досвѣдчимо, що она єсть дуже могучою Дѣвою, котра сокрушила дѣвичою стопою голову змія[5]).

---

[1]) **Ѱсїѧ** IV. 12.
[2]) Быт. IX. 13.
[3]) Быт. IX. 16.
[4]) ibidem 15.
[5]) Offic. Imm. Concept. B. V. M.

Яко запоруку тыхъ небесныхъ дарôвъ удѣляемо, Всечестнѝ Братя о Господѣ, Апостольске благословенiє зъ сердця Вамъ и народамъ Вашимъ.

Дано въ Рымѣ у св. Петра дня 2. лютого 1904. першого року Нашого Понтифікату

ПІЙ ПП. X.

Исторія Церкви св. въ давныхъ часахъ о єдинôй лише дуже великôй радости вѣрныхъ по цѣлôмъ свѣтѣ христіяньскôмъ оповѣдає, а тая заявила ся въ цѣлôй Церквѣ тогды, коли въ р. 431 вселеньскій Соборъ въ Ефесѣ орѣкъ торжественно яко рѣчь вѣры св. напротивъ повставшихъ тогды єретикôвъ, що пресвята Дѣва Марія єсть правдивою Матерію Божою.

Друга така, а ще и бôльша загальна радôсть во всей Церквѣ св. заявила ся 50 лѣтъ тому, коли въ р. 1854 въ празникъ Зачатія Пресв. Богородицѣ б. п. Св. Отець Пій IX, окруженый великимъ числомъ Кардиналôвъ и Епископôвъ, неомыльнымъ вырокомъ оголосивъ торжественно, що єсть то догматомъ або рѣчею вѣры вôдъ Г. Бога объявленои, що Пресв. Дѣва Марія єсть непорочно зачатою, т. е. що Она сама Одна зъ межи всего роду людского була вôдъ першои хвилѣ свого Зачатія особенною ласкою и превилеємъ захована зовсѣмъ вôльна вôдъ всякого порока або змазы грѣха первородного.

Якъ въ Церквѣ св. була всегда дуже велика набожнôсть къ Пресв. Матери Божôй, такъ вже сотками лѣтъ передъ оголошенємъ сего догмата було всюды межи вѣрными розширене горяче желанє, щобы напротивъ деякихъ пôдношеныхъ сомнѣній зôстало остаточно рѣшене неомыльною повагою Церкви непорочне Зачатіє Пресв. Дѣвы, якобы послѣдна перла въ коронѣ Єѣ, яко правдивои Матери Божои и Царицѣ неба и землѣ. И прото оголошенє сего догмата було 50 лѣтъ тому вôдъ вѣрныхъ цѣлои Церкви зъ незрôвнанымъ одушевленємъ и невыповѣдженою радостію приняте; а зъ подôбнымъ одушевленємъ и радостію и теперь 50-лѣтна рôчниця оголошеня сего догмату всюды празнує ся.

Но и дѣйсно маємъ мы дуже великѝ причины, щобы ювилей догмата сего зъ серця набожно обходити; а именно для славы Божои, для славы и любви Пресв. Матери Божои, и въ кôнци про великѝ потребы нашѝ и всеи Церкви св.

Для славы Божои: бо коли Сынъ Божій, Богъ правдивый, безконечнои славы и святости, ставъ ся заразомъ человѣкомъ и сыномъ Пресв. Дѣвы Маріи, тожь не годило ся ніякъ, щобы Мати Єго колись хоть на одну хвилю пôдпадала скверни, не лишь особистого, но и первородного грѣха.

И заразомъ для славы и любви Пресв. Дѣвы, котру мы яко Матерь Божу и Матерь нашу по Бозѣ найбôльше славити и любити маємъ: бо доперва черезъ привилей Непорочного Зачатія єсть Она въ повнôмъ змыслѣ *нескверная, неблазная, нетлѣнная, пречистая, єдина, чистая и благословенная.* Не може бути, щобы якій

небудь грѣхъ, хотьбы лишь однои хвилѣ, бувъ на Тôй, котра яко правдива Мати Божа есть возвысшена до достоиньстъа найвысшого, Ангеламъ непонятого и Г. Богу найблизшого.

А вкôнци мае насъ до сердечнои побожности къ Пресв. Дѣвѣ въ празнованю сего Єи ювилея побудити велика потреба наша и всеи Церкви св, бо въ великихъ мы ту на свѣтѣ небезпеченьствахъ що до ласки Божои и спасенія, а Церковь Христова дуже тяжкихъ и завзятыхъ мае ворогôвъ: *враждебный змій, на негоже паде первая клятва, не престаетъ брати ся и заставляти сѣти на бѣдная чада Евина.* Потрѣбуемъ отже мы и потрѣбуе вся Церковь св. великои ласки и неустаннои помочи вôдъ Г. Бога; но тоижь треба намъ шукати заступленемъ Пресв. Матери Божои, такъ якъ Г. І. Христосъ, єдиный Богъ и Спаситель всего рода людского, всѣ ласки намъ заслуженй не инакше, якъ лишь руками Пресв. Матери Своеи намъ дае и хоче, щобы Она и всѣмъ намъ була Матерію до ласки Божои и спасенія вѣчного: *не имамы иныя помощи, не имамы иныя надежды, развѣ Тебе, пречистая Дѣво.*

Изъ тоиже славы Божои и заразомъ славы и любви къ Пресв. Матери Божôй, котра есть въ празнованю Непорочного Зачатія пречистои Дѣвы. *Яже уже отъ первыя сроки Своего зачатія стерла есть главу злаго врага* — можемъ зъ всякою слушностію мы и може вся Церковь св. дуже великихъ ласкъ вôдъ Г. Бога надѣяти ся на наше спасеніе и на добро цѣлои Церкви Христовои.

Однакожь, якъ мовитъ Святый Отець, хоть сутъ дуже добрй молитвы, набоженьства и всякй упражненя набожности ко Пресв. Матери Божôй, но не буде то правдивою до Неи побожностію, если хто въ грѣхахъ естъ и не старае ся поправити. Отже насамперѣдъ мусимъ мы за грѣхи щиро каяти ся, и грѣхôвъ всѣхъ и найблизшои способности до грѣха выстерѣгати ся. А дальше треба намъ такожь сли маемъ правдиву набожнôстъ ко Пресв. Дѣвѣ, старати ся, чесноты Єи наслѣдовати, котрй такъ яснѣли въ житю Єи земнôмъ, а именно вѣру, надѣю, любовъ Бога и ближнього, покору, лагôднôсть, чистоту пôсля стану свого, убожество въ духу, послушеньство и терпеливôсть

Нема жадного иншого правдивого добра и спасенія ту и во всю вѣчнôсть для насъ и для цѣлого свѣта, якъ лишь тогды, если мы въ вѣрѣ І. Христа и пôсля Єго науки (де Вôнъ Самъ Оденъ естъ Спасителемъ всего рода людского) въ цѣлôмъ житю нашôмъ Г. Бога любимъ и Єму служимъ, и Святый Отець нашъ заявивъ заразъ, скоро обнявъ правлене Церкви Христовои, що лише до того стремить и буде стремѣти, щобы всьо въ Христѣ, пôсля святои Єго науки обновити, котрои найдоскональшій образъ насамперѣдъ въ житю Самого Г. І. Христа, а потому въ чеснотахъ Пресв. Матери Божои являе ся. Прото и набожнôсть ко Пресв. Дѣвѣ, котру теперь оказуемъ въ празнованю догмата Непорочного Єи Зачатія, доперва тогды дасть всѣмъ намъ пребогату ласку, если мы заразомъ въ Христѣ обновимо

ся т. є. єсли будемъ за грѣхи каяти ся, грѣхôвъ выстерѣгати ся, и чесноты Прес. Дѣвы наслѣдувати старати ся.

А щобысьмо мали до того злученя набожности къ Пресв. Дѣвѣ зъ обновленємъ въ Христѣ богатшу нѣжь звыкло помôчь небесныхъ дарôвъ, прото Святый Отець нашь полнотою власти, вôдъ Г. І. Христа св. Апостолу Петру данои словами: *Тобѣ дамъ ключь царства небесного, и всьо, що звяжешь на земли, буде звязано въ небѣ, а що розвяжешь на земли, буде розвязано въ небѣ* — отже Святый Отець нашь повнотою сеи власти удѣлює пôдчасъ теперѣшного ювилея Пресв. Дѣвы и при розпочатю свого управленя Церкви св., всѣмъ Вѣрнымъ, котрî выповнять приписанî услôвя, надпорядочный **найповнѣйшій вôдпустъ ювилейный** т. є. зъ властями и привилеями до вôдпусту властиво-ювилейного подôбными; котрый-то вôдпустъ и за помершихъ жертвовати можна.

Силою уповажненя, вôдъ Святого Отця Епископамъ даною, означає ся часъ сего вôдпусту ювилейного для сеи Архіепархіи **вôдъ 28. лат. серпня** (недѣля и празникъ Успенія П. Б.) **до 27. лат. листопада** (недѣля и св. священномуч. Іосафата) **включно**, котрî-то оба дни суть заразомъ ювилейными недѣлями Непорочного Зачатія.

Въ суботу 27. лат. серпня въ вечеръ має бути пôвгодинне дзвонене въ всѣхъ церквахъ кождои мѣсцевости; въ Львовѣ означає ся на тоє часъ вôдъ годины 6-ои до $^1/_2$7-ои. А въ недѣлю 28. серпня торжественна св. Литургія при выставленыхъ Найсв. Тайнахъ, зъ службою о „призываніи помочи Св. Духа“; котру-то службу належить припучувати до всѣхъ недѣльныхъ и святочныхъ спѣваныхъ Литургій черезъ цѣлый часъ вôдпусту ювилейного, зъ выняткомъ послѣднои недѣлѣ, де замѣсть неи має ся взяти и то такожь при выставленыхъ Найсв. Тайнахъ, служба благодарственна.

Розумѣє ся, що въ разѣ, єсли вже суть въ яку недѣлю або свято на Литургіи три службы (межи котрыми може бути приписана въ Вѣдом. 1903 ч. 98 ст. 139 служба Непорочного Зачатія), то зъ наведеныхъ тутъ службъ намѣреня самî лишь ектеніи будутъ ся брати.

Въ всѣ недѣлѣ и урочистî свята, въ котрî не спѣває ся *Пôдъ твою милость* при выставленыхъ Найсв. Тайнахъ передъ *Буди имя Господне*, належить молитву тую вôдспѣвати на колѣнахъ по отпустѣ Литургіи, и то не лишь до кôнця вôдпусту ювилейного, але ажь до сегорôчного празника Непорочного Зачатія П. Б.

Въ послѣдну же недѣлю вôдпусту ювилейного, 27. лат. листопада, має бути передъ вечернею пôвгодинне дзвонене, и належитъ передъ отпустомъ вечернѣ выставити Найсв. Тайны, и вôдспѣвати *Тебе Бога хвалимъ*, а по вôдпустѣ на колѣнахъ *Подъ Твою милость*. — Цѣлкомъ такъ само має ся поступити на вечерни сегорôчного празника Непорочного Зачатія П. Б.

Вôдпустъ сей ювилейный можна въ означенôмъ часѣ лишь оденъ разъ доступити. Но можна черезъ той часъ и всякî иншî звыклî вôдпусти позыскувати, они не суть завѣшенî, такъ якъ тоє при властиво-ювилейныхъ вôдпустахъ дѣє ся.

Хто въ часѣ сего вôдпусту ювилейного єсть въ подорожи, може приписанî дѣла выповнити и вôдпустъ доступити, скоро до дому верне, хоть вже часъ означеный мине.

Слѣдують I. дѣла до позысканя сего вôдпусту приписанî; и II. власти и привилеѣ наданî.

I. Дѣла приписанî.

Тî суть три: 1) Вôдвѣдати 3 рѣзы означену церковъ и тамже черезъ якійсь часъ на приписанî интенціи побожно помолити ся; 2) постити оденъ день; и 3) сповѣдати ся и причащати ся.

1) Въ Львовѣ має ся вôдвѣджувати Церковь архикатедральна, въ иншихъ мѣсцевостяхъ парохіяльна єсли єсть, а єсли нѣ, то головна церковь въ тôйже мѣсцевости.

Єсли де нема властивои церкви а лише каплиця така, въ котрôй єсть дозволена колинебудь вôдправа св. Литургіи и таяжь дѣйстно въ недѣлѣ вôдправляє ся, єсли не кождои, то по черзѣ що другои або третои або хоть що четвертои або пятои недѣлѣ — то має ся она уважати взглядомъ вôдвѣджень ювилейныхъ яко церковь. Иншî же каплицѣ що до тыхъ вôдвѣджень выключають ся. Єсли въ якôйсь мѣсцевости нема жаднои такои церкви, котра бы могла бути призначена, то мусять Вѣрнî тоижь мѣсцевости вôдвѣдженя ювилейнî въ иншихъ якихъ хотять мѣсцевостяхъ вôдбувати; и всьо одно єсть, чи всѣ три вôдвѣдженя въ однôй и тôй самôй мѣсцевости, чи въ мѣсцевостяхъ розличныхъ. Впрочôмъ и Вѣрнымъ всѣхъ тыхъ мѣсцевостей, въ котрыхъ находить ся церковь до вôдвѣдженя призначена, вôльно вôдвѣдженя всѣ або вôдчасти въ иншихъ мѣсцевостяхъ вôдбувати.

Взглядомъ часу, черезъ котрый призначенî церкви мають черезъ цѣлый протягъ Ювилея кождого дня пôдъ належитымъ надзоромъ бути отвореными, призначає ся въ Львовѣ часъ вôдъ 6-ои годины рано до 7-ои вечеромъ, що бôльше-менше и въ иншихъ мѣстахъ заховати треба. По селахъ же належитъ, єсли Церковь не буде цѣлый день отворена, вызначити такъ передъ полуднемъ якъ и по полудни такî годины, въ котрыхъ Вѣрнî можутъ приходити и єстъ для нихъ найлекше. Такъ призначенî годины треба Вѣрнымъ частѣйше оголошувати, щобы всѣ о тôмъ знали.

Приписанî три вôдвѣдженя можна або въ розличнихъ дняхъ здѣлати, або того самого дня, можна навѣть лише выйти зъ церкви и заразъ знôвъ въ ню вôйти.

Но до позысканя ювилея не довлѣє вôдвѣдженє пôдчасъ обовязковои Литургіи въ недѣлѣ и урочистî свята, але муситъ вôдвѣдженє въ тî дни вôдбути ся

або передъ выслуханемъ св. Литургіи або ажь потому. Не єстъ конечнымъ, въ цѣли вôдвѣджень пѣшки ити, але можна такожь и ѣхати.

Молити ся треба о свободу и возвысшенє Церкви Христовои католицкои и св. Апостольского Престола, о выкорѣненє єресій и навернене всѣхъ блудячихъ, о згоду христіяньскихъ князѣвъ о миръ и єдинствѣ всего вѣрного народа, и пôсля намѣреня Святого Отця.

Впрочѣмъ не єстъ конечнымъ, щобы памятати всѣ наведенû интенціи, але єстъ досыть, молити ся на интенціи вôдъ Святого Отця приписанû. Не єстъ такожь означено, якû молитвы и якъ довго треба молити ся, що найменше належитъ змовити хоть 5 Отче нашь и 5 Богородице Д., або иншû молитвы хоть такого самого треваня.

2) Постити треба оденъ довольный день строго т. є. не лишь вôдъ мясныхъ и молочныхъ стравъ вздержати ся, але такожь лишь разъ на день, и то не передъ полуднемъ, до сытости ѣсти.

3) Взглядомъ сповѣди и св. Причастія розумѣє ся, що не єстъ конечнымъ, абы сповѣдь и св. Причастіє було въ церквѣ до вôдвѣдженя призначенôй. Ґенеральна сповѣдь не єстъ приписана, єсли сама собою каючому ся не єстъ конечна, однакожь всегда єстъ она дуже желательною. Розрѣшенє не єстъ условіємъ до позысканя Ювилея приписанымъ (н. пр. сли сповѣдаючій ся не має достаточнои до розрѣшеня матеріи).

Порядокъ ювилейныхъ дѣлъ єстъ довольный, а именно можна сповѣдати ся або передъ вôдвѣдженями або въ часѣ вôдвѣджень або по цѣлковитôмъ укôнченю ихъ, и такъ само що до посту, абы лише всѣ дѣла въ часѣ ювилейнôмъ доповнити. Однакожь треба доконче при послѣднôмъ дѣлѣ въ ласцѣ Божôй бути; хтобы отже по сповѣди и св. Причастію передъ послѣднымъ дѣломъ ювилейнымъ попавъ въ грѣхъ смертный, муситъ въ цѣли позысканя Ювилея передъ тымже послѣднымъ дѣломъ ще разъ сповѣдати ся, и не довлѣє къ позысканю ювилейного вôдпусту взбудженє жалю совершенного. Но єсли хто по всѣхъ, хотьбы и въ смертнôмъ грѣсѣ вôдбутыхъ кôдвѣдженяхъ и такъ само по постѣ, належито сповѣдає и причащає ся, то у него єстъ св. Причастіє послѣднымъ, въ ласцѣ Божôй доповненымъ дѣломъ.

Сповѣдники можутъ перемѣнювати приписанû до позысканя Ювилея дѣла лишь изъ слушнои причины и зъ выняткомъ Сповѣди, св. Причастія и хоть одноразового помоленя ся на означенû интенціи*). Звертає ся тутъ увага, що неразъ (н. пр. для хорыхъ, котрû не суть тяжко або небезпечно хорû)) може бути слушна причина до перемѣны вôдвѣджень церквей, а нема єи до перемѣны молитовъ, и тогды можна вôдвѣдженя всѣ на щось иншого змѣнити, а молитвы триразовû мусять

*) Тôлько дѣти, котрû ще не причащали ся, можна вôдъ св. причастія увôльнити.

позôстати (розличіє молитовъ того самого дня може якабудь хотьбы найменша перерва бути). Для монахинь належитъ вôдвѣдженя призначенои Церкви перемѣнити на вôдвѣдженя монастырскои церкви або каплицѣ; якъ такожь для вязнѣвъ на вôдвѣдженя каплицъ заведеня. Но СС. Служебницѣ маютъ вôдвѣджувати Церковь въ загалѣ для Вѣрныхъ призначену. Замѣна приписаныхъ дѣлъ може дъяти ся на якйбудь иншй дѣла побожности, самоотверженя и любви (межи иншими н. пр. на милостыню для св. Отца на повторне принятіє св. Тайнъ и т. д.); и не має бути на щось значно меншого, хиба бы состояніє каючого ся було таке, що ничь бôльшого выповнити не дозваляє.

Щобы Ювилей позыскати, треба мати намѣренє тогожь позысканя; впрочѣмъ не єстъ конечнымъ, абы намѣренє тоє при кождôмъ ювилейнôмъ дѣлѣ наново взбуджувати, але треба, щобы всѣ дѣла ювилейнй силою того намѣреня выповняти.

Най Всеч. Душпастырѣ всегда, а тымъ бôльше въ весь часъ ювилейный, заохочуютъ парохіянъ (не лишь мужѣвъ и женъ, но также и молодѣжь) до частои сповѣди, а именно щобы вôдправили ювилейну сповѣдь, и най имъ даютъ всегда легку и довôльну способнôсть до сповѣданя ся: и въ седмичнй дни кождого дня, окрôмъ незвыклои перешкоды, а особливо въ недѣлю и свята, щобы Священникъ пôдчасъ ранного набоженьства, о скôлько не єстъ самъ занятый вôдправою, або и по раннôмъ набоженьствѣ сидѣвъ въ сповѣдальници або на иншôмъ мѣстци такъ абы вѣрнй знали, коли будь могутъ до сповѣди приступати и не потребують напередъ мельдовати ся.

II. Власти и привилеѣ наданй.

Тй суть: 1) Вôльный выбôръ Сповѣдника; 2) власть розрѣшати вôдъ грѣхôвъ задержаныхъ и цензуръ; и 3) власть перемѣнюваня слюбôвъ.

1) Монахинямъ и ихъ новиціямъ дозваляє ся въ цѣли ювилейнои сповѣди вôльный выбôръ Сповѣдникôвъ, чи то законныхъ чи свѣтскихъ, єсли лишь суть апробованй специяльно для якихнебудь монахинь. Всѣмъ же прочимъ Вѣрнымъ (такожь и монахамъ), отже и СС. Служебницямъ, дозваляє ся вôльный выбôръ Сповѣдникôвъ зъ межи всѣхъ Священикôвъ, до слуханя сповѣды апробованыхъ, хотьбы може въ звыклôмъ часѣ такôй вôльный выбôръ не бувъ имъ дозволеный.

Выбранй Сповѣдники можуть въ тôйже ювилейнôй Сповѣди св. сповѣдаючихъ ся розрѣшати (но лише in foro conscientiae) вôдъ всѣхъ хотьбы специяльнымъ способомъ Св. Апост. Престолу задержаныхъ грѣхôвъ и цензуръ, (imposita poenitentia salutari aliisque juxta canonicas sanctiones rectaeque disciplinae regulas injungendis), зъ выняткомъ falsa accusatio sollicitationis и absolu-

tio complicis*); зарôвно можуть они розрѣшати вôдъ всѣхъ, Митр. Ординаріятови задержаныхъ грѣхôвъ.

Но не можуть розрѣшати вôдъ якихнебуть цензуръ вôдъ Власти духовнои поименно на когось наложеныхъ або оголошеныхъ, хиба если тойже въ часѣ ювилейнôмъ задосить учинить и, де того потреба, зъ сторонами загодить ся.

Можуть тыхъ, що суть въ священныхъ чинахъ поставленй, звôльняти вôдъ тайнои неправильности (irregularitas), но лишь черезъ нарушене цензуръ стягненои въ цѣли сповненя своихъ чинôвъ священныхъ и осягненя высшихъ.

3) Сповѣдники тй можуть всякй, хоть и заприсяженй слюбы на иншй перемѣнювати, но не на щось выразно меншого. Вынятй суть слюбы вѣчнои чистоты, вступленя въ монашескій чинъ, и обѣты въ користь иншихъ особъ здѣланй и вôдъ нихъ принятй. Замѣна слюбôвъ може дѣяти ся привилеемъ ювилея безъ особнои причины на саме желане каючого ся.

Розрѣшати вôдъ грѣхôвъ задержаныхъ и поремѣнювати слюбы можна лишь оденъ разъ; и лише для тыхъ, котрй мають намѣрене, вôдпустъ ювилейный позыскати и приписанй дѣла выповнити.

Если кому, хто мавъ намѣрене позыскати ювилей и зачавъ вже дѣла ювилейнй выповняти, розрѣшене мусить ся вôдложити по за часъ ювилейный, то вôнъ вправдѣ вже вôдпусть ювилейный не позыскае, однакожь Сповѣдникъ може его, если вôнъ мае добру волю, до приписôвъ Сповѣдника застосувати ся, вôдъ задержаня грѣхôвъ и вôдъ цензуръ увôльнити, такожь слюбы ему перемѣнити, а потому, хоть вже по часѣ ювилейнôмъ, може его кождый Сповѣдникъ вôдъ тыхже грѣхôвъ розрѣшити.

Сей отже надпорядочный вôдпустъ ювилейный, вôдъ Святого Отця въ часѣ ювилея догмата Непорочного Зачатія П. Б. по причинѣ розпочатя свого управленя Церквою для всѣхъ Вѣрныхъ дозволеный, мають ВЧ. Душпастырѣ въ недѣлю 21. лат. серпня народови въ вôдповѣдный способъ пôсля енциклики Св. Отця и пôсля того, що тутъ сказано, оголосити.

И най стараются ВЧ. Отцѣ Вѣрныхъ собѣ врученыхъ по всякôй возможности до якъ найбôльшои набожности ко пресв. Матери Божôй и до обновленя въ Христѣ привести.

Найважнѣйшимъ до того средствомъ буде уряджене мисій. Кромѣ того можуть до тои цѣли служити (якъ вже въ Вѣдом. 1903 ст. 141 сказано):

Спôльнй причастія дѣтий, зъ попереднымъ приготовленемъ и зъ бôльшою урочистостію;

одно до тридневнй побожнй упражненя для брацтвъ и товариствъ католицкихъ, зъ спôльнымъ принятіемъ св. Тайнъ;

---

*) а що до ереси, то по попереднôмъ выреченю ся и вôдкликаню блудôвъ еретичныхъ.

паломництва до мѣсць вôдпустовыхъ до Пресв. Дѣвы;

осôбнѝ дѣла милосердія въ честь Матери Божои; и т. п.

А понеже весь успѣхъ нашихъ старань насамперѣдъ вôдъ ласки Божои залежить, прото най ВЧ. Душпастырѣ неустанно о тую ласку для врученыхъ собѣ Вѣрныхъ и для цѣлои Церкви св. Г. Бога заступленемъ пресв. Матери Божои просять; и най жертвують на тую интенцію всякѝ дѣла побожности, умертвленя и любви ближнього*). Най ВЧ. Душпастирѣ взывають и парохіянъ своихъ, щобы такожь на интенцію упрошеня великои ласки Божои для цѣлои парохіи и всеи Церкви св. добрѝ дѣла свои жертвували (можуть н. пр. на тую интенцію Тайны св. пріймати, Службу Б. за помершихъ слухати въ недѣлю и дни седмичнѝ, и т. д. а и щоденну працю свою и терпѣня свои офѣрувати). А можь напевно надѣяти ся, що найдуть ся и межи парохіянами побожнѝ такѝ, котрѝ схотять не лишь за себе, но и за другихъ, за цѣлу парохію и за всю Церковь св. молити ся и жертвувати ся.

И**) причинимъ ся и мы до тымъ богатшого выповненя тои несомнѣнной надѣи Святого Отця, що вôдпустъ сей юбилейный вразъ зъ честю, котру мы пресв. Матери Божôй сего року вôддаемъ въ празнованю непорочного Єи Зачатія, споводуе заступленемъ Пресв. Дѣвы навернене дуже много нещасныхъ грѣшникôвъ новый процвѣтъ побожности и честнотъ въ християньскôмъ народѣ, и дуже великѝ ласки Божѝ для насъ и для цѣлои Церкви св.: *да никогдаже улнжемъ навѣтомъ намъ ставляемымъ, да паче вси дойдемъ пристанища спасенія и да среди только и толикихъ бѣдъ Церковъ и жительство хрістіяньское паки возмогутъ восиѣти пѣснь избавленія, побѣды и мира.*

ВÔДЪ МИТРОПОЛИТАЛЬНОГО ОРДИНАРІЯТУ.

Львôвъ дня 10. липня 1904.

Окрôмъ того Его Ексцеленція Высокопреосвященный Митрополитъ, въ окремôмъ посланію Пастырскôмъ, розпорядивъ слѣдуюче:

„Користаючи зъ власти, удѣленои Епископамъ черезъ святѣйшого Отця, назначеня трехъ мѣсяцѣвъ, въ котрыхъ вѣрнѝ епархіи будутъ могли доступити юбилейного вôдпусту, пôдъ услôвями выражеными въ папскôмъ письмѣ, назначую

---

*) (молитва, пôстъ, милостиня). Єсли мы есьмо въ ласцѣ Божôй, то кожде добре дѣло наше (чи о спеціяльнѝ якѝ дѣла, чи и звыклѝ щоденнѝ дѣла и терпѣнія) мае троякій плодъ: 1. заслуга, 2. задосытьчинене, 3. прошене — заслуга все бôльшои ласки и надгороды небеснои намъ позôстае и не можемъ ю другимъ вôдступити; задосытьчинене або намъ лишить ся або можемъ пр. за помершихъ жертвувати и можь ще додати: въ руки (т. е. пôсля волѣ и выбору) пресв. Матери Божои а на прошене можемъ добрѝ дѣла жертвувати довольно за себе и за другихъ.

**) если ВЧ. Душпастырѣ будуть взглядомъ парохіянъ своихъ по всякôй возможности о якъ найбôльшу набожнôсть ко пресв. Матери Божôй и о обновлене ихъ въ Христѣ старати ся, а при тôмъ о помôчь Божу до того дѣла Самѝ и черезъ парохіянъ своихъ ревно просити и жертвувати ся: то

въ порозумѣню зъ Преосвящеными епископами: Перемыскимъ и Станиславôвскимъ часъ вôдъ Успенія Пресв. Богородицѣ ажь до двайцятьшестои недѣлѣ по Сошествію св. Духа включно т. є. до дня 14. листопада н. ст. Заразомъ оголошуємо Вамъ, братя, наше постановлене, щобы въ день праздника Непорочного Зачатія, торжественнымъ актомъ посвятити Непорочному Зачатію Епархіи повѣренѝ нашôй власти духовнôй и выбрати Непорочно Зачату за особлившу Покровительку нашу.

Розпоряджуємо притôмъ, щобы дня 9-ого грудня старого стилю т. є. 22. грудня нового стилю по богослуженю и вѣдповѣднôй науцѣ и заохотѣ въ кождôй церквѣ священики вôдчитали слѣдуючій актъ посвященя цѣлои парохіи и села якъ неменьше сѣлъ належачихъ до парохій, Непорочному Зачатію Божои Матери: змѣняючи лишень то, що пôсля села чи парохіи змѣнити належить. Той самъ актъ — вôдчитаємо прилюдно Мы всѣ три Владыки краю т є. Преосв. Епископъ Перемыскій и Преосв. Епископъ Станиславôвскій кождый въ своѣй катедрѣ. Тыми самыми словами можуть отцѣ родинъ посвятити кождый свою родину.

Я Андрей Митрополитъ, хотяй єсьмь недостойный называти ся Твоимъ слугою, бажаючи однакъ Тобѣ, Пресвята Дѣво Пренепорочно Зачата, вôддати яку могу найбôльшу честь и славу, обираю Тебе за особлившу Покровительку епархій менѣ повѣреныхъ, и всѣхъ вѣрныхъ въ нихъ. Въ присутности Твого Пречистого обручника святого Иосифа и Ангелôвъ сторожôвъ тыхъ епархій, посвящую Тобѣ всѣ мѣста и села нашого краю и всѣхъ людей, що въ нихъ жиють, посвящую Товѣ всѣ ихъ родины, ихъ хаты и домôвства зъ добуткомъ и майномъ, и черезъ Кровь Твого Сына, котру за нас пролявъ, благаю Тя Пресвятая, прийми насъ за дѣти, будь намъ Матерію, Заступницею, Опѣкункою, Владычицею и упроси, Всемилостива, всѣмъ намъ ласку у Бога, щобы устеречи ся въ дѣлахъ, словахъ и мысляхъ всего, що могло бы не подобати ся Богу и Тобѣ, Мати наша; Благослови нашь нарôдъ; выєднай Єму у Свого Сына все крѣпко держати ся св. католицкои вѣры, заховувати законъ Божій, вѣрно а вытревало величати Твоє Пренепорочне Зачатє: Аминь.

За всѣхъ молишь ся Предобра, що прибѣгають зъ вѣрою въ державный Твôй покровь: бо иншого не маємо, мы грѣшнѝ, передъ Богомъ выбавленя въ бѣдахъ и скорбахъ безнастанныхъ. Тяжке носимо бремя грѣхôвъ, Мати Вышняго Бога, тому до Тебе припадаємо, выбавляй вôдъ всякого нещастя Твоихъ рабôвъ.

Не маємо иншои помочи, не маємо иншои надѣѣ крôмъ Тебе, Пречиста Дѣво! Ты намъ поможи, на Тебе надѣємо ся и Тобою хвалимо ся: бо мы Твои слуги, не вôдкидай насъ! Аминь.“

Все повысше наведене, дотычно проголошеня вѣрнымъ ювилейного вôдпуста и богослужень зъ нагоды 50-лѣтного ювилея Непорочного Зачатія Претв. Дѣвы Богородицы, котре то розпоряджене выйшло изъ порозумѣня цѣлого нашого Епископату, оголошаємъ яко обовязуюче Всч. Душпастырôвъ и вѣрныхъ нашои бого-

спасаемои Епархіи. Прото поручає ся, щобы Всч. Отцѣ Душпастырѣ въ найблизшу недѣлю, а найпôзнѣйше въ Празникъ Успенія Прсв. Богородици листъ той пастырскій мѣсто проповѣди прочитали и пояснили, до участи въ богослуженяхъ и до користаня зъ вôдпуста такъ за себе якъ и за душѣ усопшихъ, вѣрныхъ заохотили и въ загалѣ старали ся, щобы нинѣшне „время спасенія“ причинило ся до утвердженя вѣрного народа въ побожности, честнотахъ и утвердженю житя въ дусѣ Христовôмъ.

Дано въ Перемышли въ день св. седми мученикъ Маккавей 1. (14) Серпня 1904.

† КОНСТАНТИНЪ
Епископъ.

Ч. 39.

Ч. 382/орд. О вправахъ духовныхъ.

Вже вôдъ кôлькохъ лѣтъ вôдбуваются въ мѣсяци вересни въ Перемышли вправы духовнѝ для священьства зъ великимъ пожиткомъ для участникôвъ, зъ чого росте слава Божа а серце Архієрея радуєся поглядаючи, якъ священьство епархіяльне горне ся до тыхъ вправъ, обновляє ся духовно, скрѣпляє ся до дальшои працѣ въ славу Бога и пожитокъ народа.

О пожитку, ба, о потребѣ такихъ вправъ розводити ся не буду, всѣ бо Вы дорогѝ Братя самѝ докладно знаєте, що треба священикови вôдъ часу до часу удалитися въ уєдиненіє, собрати свои гадки до купы, розсѣянѝ посередъ свѣта, обновитися въ Христѣ, щобы тымъ успѣшнѣйше обновляти повѣрену собѣ паству

Тогорôчнѝ вправы начнутся 12. н. ст. вересня о годинѣ 8 вечеромъ, а закôнчатся 16. вересня вспôльнымъ св. причастїємъ рано.

Рôкъ сей, якъ ювилейный рôкъ по причинѣ пятьдесятьлѣтя проголошеня догмата Непорочного Зачатія Пресв. Дѣвы тымъ бôльше побуджає серця нашѝ до побожности, що мы такъ щиро любимо Пресв. Богородицу, такъ радо пôдъ Еи св. Покровъ удаємся; а вôдпустъ загальный, якій св. Отець по причинѣ того ювилея надавъ, спонукує насъ до усерднѣйшихъ молитовъ и частѣйшихъ сповѣдей.

Найлѣпшимъ же приготованємъ до того будутъ вправы духовнѝ, а Пресв. Дѣва допоможе намъ добре тіи вправы вôдправити, и умолитъ намъ у Сына Свого. много благодатей для насъ и для нашого руского народу.

Тожь запрашаю Васъ, дорогѝ Братя до численнои участи.

Помѣщенє приладиться въ семѣнаріи духовнôй а участники зволятъ до 9 вересня повѣдомити о своимъ намѣреню Впр. о. крил. А. Зубрицкого, адресуючи до Всеч. катедрального уряду парохіального въ Перемышли.

Такъ якъ минувшихъ лѣтъ, такъ и того року въ часѣ вправъ духовныхъ анѣ епископъ анѣ крылошане не будутъ въ можности принимати П. Т. священикôвъ анѣ жадныхъ сторôнъ.

Перемышль 17. Серпня 1904.

† КОНСТАНТИНЪ
Епископъ.

Ч. 40.

Ч. 4767. Речинецъ подаваня ся на одно опорожнене мѣсце въ Колеґію Папскои для Русинôвъ въ Римѣ.

Кандидаты духовного стану, намѣряючѝ убѣгатися о принятє на одно опорожнене мѣстце до рускои Папскои Колеґіи въ Римѣ, мають до дня 14. н. ст. вересня с. р. внести посредствомъ Всч. деканальныхъ урядôвъ поданя до Еп. Консисторіи.

Прошеня мають бути заосмотренѝ въ слѣдуючѝ, належито остемпльованѝ свѣдоцтва:

1) Метрика крещеня и миропомазаня;

2) свѣдоцтва школъ народныхъ и ґимназіяльныхъ, евентуально свѣдоцтво зрѣлости;

3) свѣдоцтво здоровля, выдане вôдъ ц. к. повѣтового лѣкаря зъ потвердженємъ, що кандидатъ физично здôбный до духовного стану;

4) посвѣдченє вôдъ ц. к. Староства, що кандидатъ не належить до вôйсковôи звязи;

5) свѣдоцтво моральности;

6) свѣдоцтво убожества, затверджене дотичнымъ ц. к. Староствомъ.

Дня 26. вересня с. р. рано по выслуханю св. Літургіи въ катедральнôмъ Храмѣ мають кандидаты о 9. годинѣ явитися въ канцеляріи Еп. Консисторіи.

Вôдъ Еп. Ординаріята.

Перемышль, 13. Серпня 1904.

Ч. 41.

Ч. 4768. Речинець подаваня ся до доховнои семинаріи въ Львовѣ.

Кандыдаты духовного стану, намѣряючѝ убѣгатися о принятє до духовнои Семинаріи въ Львовѣ, мають до дня 14. н. ст. вересня с. р. включно, поданя свои

посредствомъ Всч. деканальныхъ урядôвъ предложити Еписк. Консисторіи. Подання довжнѝ бути заосмотренѝ въ слѣдуючѝ, належито остемпльованѝ свѣдоцтва:

1) Метрика крещеня и миропомазаня.

2) Свѣдоцтва всѣхъ курсôвъ школъ народныхъ, гимназіяльныхъ и свѣдоцтво зрѣлости; въ случаю, коли бы кандыдатъ мавъ доповняти испытъ зрѣлости, може свѣдоцтво зрѣлости пôзнѣйше лично предложити.

3) Свѣдоцтво здоровля выдане лѣкаремъ повѣтовымъ або семинарскимъ зъ потвердженємъ, що кандидатъ физично здôбный до духовного стану.

4) Посвѣдчене вôдъ ц. к. Староства, що убѣгатель не належить до звязи войсковои, або що єму прислугує право освободженя.

5) Свѣдоцтво моральности.

6) Свѣдоцтво убожества, потверджене дотычнымъ ц. к. Староствомъ.

Дня 26. н. ст. вересня с. р. рано, по выслуханю св. Литургіи о 8. год. въ катедральнôмъ Храмѣ, мають кандидаты явитися въ великôй сали духовнои Семинаріи о 9. год. до испыту.

Вôдъ Еп. Ординаріята.

Перемышль дня 13. Серпня 1904.

Ч. 42.

Ч. 4820. Речинець подаваня ся до пѣвческого заведеня.

Въ цѣли принятя кандыдатôвъ до пѣвческого заведеня фундаціи бл. п. Еппа Снѣгурского въ Перемышли на рôкъ шк. 1904/5 вызначає ся речинець на день 3. жовтня 1904 р. н. ст.

Условя до принятя необходимо потребнѝ суть слѣдуючѝ:

1) укôнченый 17-тый рôкъ житя;

2) непорочнôсть обычаѣвъ;

3) укôнчена четверта або по крайной мѣрѣ трета класа школъ народныхъ зъ добрымъ успѣхомъ;

4) добрый чистый голосъ.

Убѣгателѣ довжнѝ свои поданя неостемпльованѝ, заосмотренѝ въ потребнѝ свѣдоцтва, посредствомъ дотычныхъ урядôвъ парохіяльныхъ Еп. Консисторіи предложити найдальше до 25. вересня с. р. а сами лично дня 3. жовтня н. ст. явитись въ школѣ дякôвскôй Институту въ Перемышли. Кто зъ кандыдатôвъ высше наведеныхъ условій не доповнитъ, того подане не буде увзгляднене.

Мѣсто формального свѣдоцтва крещеня може дотычный урядъ парох. сопровождаючи подане убѣгателя, подати рôкъ, мѣсяць и день уродженя просителя а такожь имя и станъ вôтця єго.

Вôдъ Еп. Консисторіи.

Перемышль дня 16. Серпня 1904.

ХРОНИКА.

Презенту получили:

Ч. 4184. о. Кузьмакъ Михаилъ на парохію Явôрникъ рускій.
„ 4388. „ Ясеницкій Володимиръ на парохію Радыничи.
„ 4496. „ Поляньскій Богданъ на парохію Чорнорѣки.
„ 4570. „ Радецкій Іоанъ на парохію Бунôвъ.
„ 4626. „ Копыстяньскій Орестъ на парохію Лубна.
„ 4675. „ Солтыкевичь Орестъ на парохію Улючь.
„ 4760. „ Созаньскій Іоанъ на парохію Волоща.
„ 4759. „ Гичко Діонизій на парохію Рыпяна.
„ 4791. „ Левицкій Илія на парохію Боратынъ дек. Порохницкого.
„ 4803. „ Лопатякъ Николай на парохію Дубрôвка.
„ 4847. „ Мащакъ Іосифъ на парохію Корманичи.

До каноничнои институціи завôзванй:

Ч. 4529. о. Касюракъ Евстахій на Щумячь.
„ 4266. „ Скобельскій Теофиль на Горуцко.
„ 4267. „ Сенишинъ Іоанъ на Куниньску волю.
„ 4268. „ Заяць Іоанъ на Смôльникъ дек. Затварницкого.

Завѣдательства получили:

Ч. 4382. о. Ольшаньскій Іоанъ въ Хировѣ.
„ 4624. „ Усцкій Мирославъ. въ Кропильникахъ.

Ч. 4538. о. Пинило Василій, получивъ сотрудництво въ Радымнѣ.

Вôдпустку для поратованя здоровя получили:

Ч. 4186. о. Шатыньскій Михаилъ, парохъ въ Тырявѣ сôльнôй на 6. недѣль.
„ 4250 „ Стояловскій Іоанъ, парохъ въ Яворѣ на 6 недѣль.
„ 4359. „ Бачиньскій Михаилъ, парохъ въ Рѣпчицяхъ на 6 недѣль.
„ 4501. „ Борковскій Іеронъ, парохъ въ Грушовой на 4 недѣль.
„ 4800. „ Лебедовичь Алексій, парохъ въ Манастыри на 4 недѣль.

Ч. 4488. о. Паппъ Левъ, парохъ въ Тулиголовахъ получивъ вôдличія крылошаньскй.

Ч. 4371. Высоке ц. к. Намѣстництво розпорядженемъ зъ дня 14/7 1904 Ч. 93677 продовжило дотацію зъ фонда рел. на дальший оденъ рôкъ для сотрудника въ Плоскôмъ ad Галôвка.

Ч. 4763. Тоежь розпорядженемъ зъ дня 23/7 1904 Ч. 100483 продовжило таку саму дотацію для управ. сотрудника въ Залужи дек. Ольховецкого.

Грамоты похвальнй зъ Архіерейскимъ благословенемъ получили:

Ч. 1876. Впов. П. Михаилъ Малецкій, провизоръ церк. и властитель дôбръ земскихъ въ Угерцяхъ винявскихъ за жертву 2800 кор. на будову мѣсцевои Церкви — кромѣ датку конкуренційного въ квотѣ 2400 кор. на закуплене до тои Церкви 3. образôвъ за 300 кор. лѣхтарѣвъ и свѣчокъ за 300 кор. и поменшихъ рѣчей церковныхъ за 220 кор.

Ч. 1709. Ч. парохіане въ Стôбнѣ за справлене для мѣсцевои Церкви 3 новыхъ фелонôвъ за 460 к. 10 лѣхтаръвъ бронзовыхъ, за 240 кор. 2 хоруговъ за 50 кор., плащеницѣ за 100 кор., 2 фанъ шовковыхъ за 180 кор. и нового звона за 320 кор.

Ч. 1270. Вблаг. П. Едвардъ Аулѣхъ за жертву 2600 кор. на будову новой Церкви въ Середнôмъ Селѣ и за справлене срѣбнои чаши за 300 кор. для тойже Церкви. Чест. парохіяне въ Середнôмъ Селѣ за зложене добровôлно квоты 8400 кор. на будову новои Церкви въ Середнôмъ селѣ ad Береска Чест. Лука Войцѣховскій провизоръ Церкви въ Середнôмъ селѣ за труды и стараня понесенй около будовы новой мѣсцевои Церкви. Благ. П. Володимиръ Павликовскій, артистъ-маляръ за поставлене своимъ коштомъ въ Церквѣ въ Середнôмъ селѣ кивота за 240 кор.

Ч. 1549. Ч. Господарѣ въ Новосѣлцяхъ а именно: Іван Яницкій, за жертву 200 кор. на построене нового иконостасу. Ч. Петро Даньчакъ за жертву 200 к. на тую саму цѣль. Ч. Антоній Когутъ, за жертву 250 к. на внутренне

украшенє мѣсцевои церкви. Ч. Петро Климковскій, за жертву 200 кор. на построєнє иконостаса. Ч. Іосифъ Дуда за жертву 250 кор. на тую саму цѣль. Ч. Андрей Коцанъ за жертву 234 кор. на тую саму цѣль. Ч. Михаилъ Плешь, за жертву 200 кор. на тую саму цѣль. Ч. парохіяне въ Новосѣлцяхъ Ґнєвошь за добровôльнй жертвы въ сумѣ 7330 кор. на построєнє нового иконостаса.

Ч. 2277. Чест. Ксеня Колодѣй, господинѣ въ Быковѣ дек. Мостиского за жертву 100 кор. на докôнченє мѣсцевои церкви.

Ч. 2539. Чест. Розалія Гнида, селянка въ Залужи, дек. Ольховецкого за жертву 200 кор. на закупленє нового фелона для мѣсцевои церкви.

Ч. 1822. Ч. Михаилъ Медвѣдь, господарь въ Угерцяхъ мінераль. за жертву 300 к. на вôдновленє мѣсцевои церкви. Чест. парохіяне въ Угерцяхъ мінеральныхъ за вôдновленє и приукрашенє своєи церкви добровôльными жертвами въ квотѣ 6000 коронъ. Чест. Николай Драбикъ, господарь въ Руденцѣ за жертву 200 кор. на вôдновленє церкви въ Угерцяхъ мінеральныхъ. Чест. парохіяне въ Руденцѣ за зложенє добровôльно жертвы 4000 кор. на вôдновленє и приукрашеня мѣсцевои церкви. Чест. парохіяне въ Орелци за вôдновленє своєи церкви коштомъ 1030 кор.

Ч. 3643. Всеч. о. Ниль Ломницкій, парохъ въ Гребеновѣ, за труды понесенй коло выбудованя новои мурованои дочер. церкви въ Селискахъ. Чест. парохіяне въ Селискахъ ad Гребенôвъ за побудованє мѣсцевои церкви добровôльными складками.

Ч. 3951. Ч. Илярій Камѣньскій мѣщанинъ въ Угновѣ за жертву 800 кор. на приукрашенє мѣсцевои церкви.

Ч. 4118. Иванъ Федунь, господарь въ Боратынѣ, дек. Белского за жертву 1600 кор. на построєнє головного престола въ мѣсцевои церквѣ.

Ч. 3851. Вблаг. Панѣ Ванда Юнґа властителька земскихъ посѣлостей въ Тростянци за жертву 400 кор. на вôдреставрованє и украшенє дочер. Церкви въ Мочередахъ.

Вôдъ Еп. Консисторіи.

Перемышль, 17. Серпня 1904.

† КОНСТАНТИНЪ
ЕПИСКОПЪ.

О. Іоанъ Стрыйскій,
Канцлерь.

Накладомъ гр. кат. Еп. Консисторіи въ Перемышли. Зъ печатнѣ Йосифа Стифіого въ Перемышли 1904.